

Bespreking van Wim Huijser, *Het Genootschap. Een modern feuilleton*. 295 pp., € 22,90, Uitgeverij Noordboek,

door Joop Berding, op www.joopberding.com/Leesdossier

Volgers van mijn leesdossier weten hoezeer ik verknocht ben aan het werk van J.J. (Han) Voskuil. De meeste van zijn romans, waaronder uiteraard *Bij nader inzien* en *Het Bureau*, las ik meerdere malen, evenals zijn wandelboeken en zijn jeugdherinneringen. Recent verschenen de eerste twee delen van de dagboeken van Voskuil (op 15 november volgt deel 3) en ook die verslond ik. Voskuil (1926-2008) en zijn vrouw Lousje Haspers (1926) zijn me in veel opzichten even vertrouwd als hun alter ego's Maarten en Nicolien Koning. Ik blijf het bijzonder vinden dat ik ze hier in mijn eigen Vruchtenbuurt waarschijnlijk meermalen ben gepasseerd, misschien wel in de Appelgalerij of bij de toenmalige groenteboer. Beiden waren immers echte Vruchtenbuurters (geworden; Voskuil werd geboren in de Irisstraat, aan de overkant van de Laan van Meerdervoort, maar verhuisde als jongen naar *deze* kant). Ik zie ze lopen in de Vlierboomstraat, langs de Sinaasappel- en Amandelstraat en dan richting Pomonaplein. In zijn *Jeugdherinneringen* komen al deze straten en (speel)plekken voor.

In Wim Huijser herken ik de fascinatie voor deze levens die ik zelf ook heb. En daarom is het des te verheugender dat er nu alweer zijn derde boek over 'de Koning-kjes' is verschenen. *Het Genootschap* heet het en de ondertitel verradt wat voor soort boek het is: het bestaat uit kleine verhaaltjes, van circa 2 pagina's per stuk, in totaal zo'n 120, en: het is *smullen!* Het begint natuurlijk al met een fikse dubbele bodem: Maarten en Nicolien bestonden alleen in de geest van hun schepper en auteur Voskuil. Maar Huijser trekt zich daar niks van aan en laat ze optreden als echte mensen, in een echte werkelijkheid. En in die werkelijkheid zijn er anderen die, net zo gegrepen door lezers van Voskuil als hij en ik, besluiten een genootschap op te richten: het J.J. Voskuil Genootschap. En wie zou er dan beter meteen tot erelid kunnen worden benoemd dan Maarten Koning! En wat zou Nicolien daarvan vinden...? Dat laat zich raden. Het Genootschap richt een brief tot Maarten (later in het verhaal worden dit e-mails en appjes; dat het verhaal in de huidige tijd speelt, blijkt alleen al uit alle gadgets waarmee iedereen, ja ook Nicolien, zich omringt), met de vraag erelid te worden. Helemaal op zijn Voskuils laat Huijser Maarten steunen en zweten op dit verzoek en de input van Nicolien is niet bepaald helpend.

Nadat het jawoord toch is gegeven, ontvouwen zich op vele fronten ontwikkelingen, inclusief elkaar de tent uit vechtende bestuursleden, bemoeizuchtige echtgenotes, lesbische liefdes, de (vermeende) homoseksualiteit van een van de hoofdpersonen in *Bij nader inzien*, de televisieserie die daarvan is gemaakt, geruchtmakende tv-uitzendingen, aanbiedingen van uitgeverijen om Maarten een 'atlas van Voskuil-landschappen' te laten schrijven (nou ja, ghost-writen) en nog onnoemelijk veel meer. Alles voortgestuwd door cliffhangers en loshangende draadjes en de steeds weer de kop opstekende vraag: wat is fictie? Wat is werkelijkheid? Een vraag die voor Maarten en Nicolien zelf steeds ook onoverzichtelijker wordt.

Het boek zit vol met grappen en tongue-in-cheek humor. Een van de hoogtepunten vind ik wel het aanbieden van Huijsers vorige boek over Maarten en Nicolien, *Aan de wandel* (ook al zeer aan te bevelen) aan Maarten zelf. Tegen heug en meug moet hij dan een dankwoordje spreken, maar, ook weer helemaal in de geest van Voskuil, wanneer het eenmaal een beetje stroomt, valt het toch wel weer mee. Jammer dat Maarten daarna wordt aangeklampt door een

mevrouw die van alles van hem wil. Die ‘Atlas van landschappen’ is ook goed getroffen, want natuurlijk wandelen Maarten en Nicolien, in Den Haag, in Amsterdam, in de buitengebieden. Met de tamelijk sneue figuur van Klaas vinden telefoongesprekken plaats die zo in *Bij nader inzien* hadden gekund.

Het slot van het boek, natúúrlijk zou ik bijna zeggen, spelend in Den Haag, is ontroerend en zet beslist een fraaie punt. Of moet ik zeggen: *komma*? Ik heb het sterke gevoel dat het verhaal van Maarten en Nicolien nog niet uit is. Zo is er bijvoorbeeld dat J.J. Voskuil Genootschap dat op 27 oktober 2023 – vandaag!! – officieel is opgericht. In Antwerpen nog wel, op een feestelijke bijeenkomst van Vlaamse en Nederlandse schrijversgenootschappen. Daar gaan we beslist meer van horen. Bovendien mogen we de komende jaren nog enkele delen *Dagboek* verwachten: hulde aan Uitgeverij Van Oorschot! Ook niet onvermeld mag blijven dat Huijser en ondergetekende in het voorjaar van 2024 een Haagse Voskuil Wandeling organiseren, langs bijzondere plekken uit het leven van de Voskuils – en daarmee ook van Maarten en Nicolien.

Lees dit Genootschaps-feuilleton, en geniet mee van een inkijkje in twee heel bijzondere levens!